

Obec Divín, Námestie mieru 654/3, 985 52 Divín

Program odpadového hospodárstva obce Divín na roky 2016 - 2020

Január 2018

Vypracoval: Miriam Adamiková

OBSAH

ÚVOD	3
1.ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU OBCE	4
2.CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	4
2.1 Legislatívny rámec odpadového hospodárstva	5
2.2 Povinnosti obce v oblasti odpadového hospodárstva	8
2.3 Financovanie odpadového hospodárstva	10
2.4 Vznik a nakladanie s komunálnym odpadom v rokoch 2011 - 2015	11
2.5 Zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov	14
3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO OBDOBIA	15
4. ZÁVAZNÁ ČASŤ PROGRAMU	16
4.1 Predpokladaný vznik odpadov a podiel ich zhodnocovania a zneškodňovania	16
4.2 Ciele odpadového hospodárstva v obci do roku 2020	17
4.3 Systém zberu komunálnych odpadov zavedený v obci Malinovo	19
5. SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU	22
5.1. Údaje o plánovaných zariadeniach na nakladanie s odpadom	23
5.2 Financovanie	23
5.2 Využitie kampaní	24
6. INÉ	25
6.1 Potvrdenie spracovateľa údajov	25
7. PRÍLOHOVÁ ČASŤ	26
7.1 Rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov	26
Všeobecne záväzné nariadenie č. / o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Divín, s účinnosťou od	26
7.2 Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva	26

ÚVOD

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2020 je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Pre dosiahnutie stanovených cieľov bude nevyhnutné zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie záväznej hierarchie odpadového hospodárstva za účelom zvýšenia recyklácie odpadov predovšetkým pre oblasť komunálnych odpadov a stavebných odpadov a odpadov z demolácií v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o odpade. Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR zostáva pre obdobie rokov 2016 až 2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady.

Pre komunálne odpady sú stanovené ciele v zmysle požiadaviek Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“). V zmysle článku 11 ods. 2 písm. a) rámcovej smernice o odpade zvýšiť do roku 2020 prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti.

Program odpadového hospodárstva obce Divín na roky 2016 - 2020 (ďalej len „Program“) je strategickým dokumentom, ktorý určuje smerovanie odpadového hospodárstva obce na vytýčené obdobie, pričom východiskovým rokom programu je rok 2014 a cieľovým 2020. Program je vypracovaný v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacieho predpisu. Strategický dokument pozostáva z charakteristiky aktuálneho stavu odpadového hospodárstva, záväznej a smernej časti.

Záväzná časť Programu obsahuje cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov, ciele a opatrenia zamerané na zníženie množstva vzniknutých komunálnych odpadov a na zvýšenie podielu triedeného zberu komunálnych odpadov a ich následného zhodnotenia, opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládku odpadov a opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov z obalov a o význame značiek na obaloch, ktoré znamenajú, že obal je možné zhodnotiť.

Smerná časť strategického dokumentu obsahuje zámery na vybudovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov, zneškodňovanie odpadov, ako aj zariadení na iné nakladanie s odpadmi, informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov, informácie o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi a rozsah finančnej náročnosti programu.

Program odpadového hospodárstva obce Divín sa vydáva na obdobie rokov 2016 - 2020. Je vypracovaný v súlade s požiadavkami trvalo udržateľného rastu. Jeho obsah zodpovedá požiadavkám stanoveným v legislatívnych predpisoch SR a Európskej únii. Je vypracovaný v súlade s Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 - 2020, ktorý schválila vláda SR dňa 4.10.2015 vládou Slovenskej republiky číslo uznesenia: 562/2015 a s Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Divín na roky 2009 - 2018 a v súlade s platným Všeobecne záväzným nariadením obce v oblasti nakladania s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi.

Záväzná a smerná časť programu je v súlade s Programom odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016 – 2020, ktorý bol zverejnený vyhláškou Okresného úradu Banská Bystrica č. 1/2018 z 21. novembra 2018. Ciele a opatrenia Programu v záväznej časti sú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva podľa článku 4 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc: predchádzanie vzniku odpadov, príprava na ich opätovné použitie, recyklácia, iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov.

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU OBCE

Názov obce: Divín

Obec Divín leží v severnej časti okresu Lučenec, Banskobystrického kraja, 2 km od hlavnej cesty Bratislava – Košice (E571) a železničnej trasy v obci Mýtina, ktorá spája stredné Slovensko s Novohradom a Gemerom. Leží v kotline v nadmorskej výške 265 m. Divín bol od 13. – 14. storočia aj dôležitým miestom v rámci kolonizácie územia na sever od Ipl'a. Divínske podhradie aj s farou sa spomína v roku 1393 ako Dyen, Dyuen, v roku 1467 ako Dywyn.

Je súčasťou regionálneho združenia Javor, ktoré zahŕňa spolu katastrálne územia 11 samosprávnych celkov – obcí, ktoré spoločnými aktivitami naplňujú rozvojové ciele. K tomu využívajú dlhodobu spoločnú plánovanie odrážajúce potreby vlastných obyvateľov a definovaného územia ako celku zastúpeného rôznymi subjektami verejného sektora, súkromného a tretieho sektora.

Identifikačné číslo obce: 00 316 041

Sídlo obce: Námestie mieru 654/3, Divín

Okres: Lučenec

Počet obyvateľov obce: 2061 / stav k 31. decembru 2018

Tabuľka č. 1: Stav počtu obyvateľov v rokoch

Divín	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvateľov	2076	2047	2044	2044	2061

Rozloha katastrálneho územia obce

Riešené územie obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé a má výmeru 2392,5 ha. Hustota osídlenia dosahuje 86 obyvateľov na km², čo je mierne pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Obec Divín leží na rozhraní pohoria Ostrôžky, Revúckej vrchoviny a Lučenskej kotliny v doline Budinského potoka. Povrch chotára v kotlinke tvoria uloženiny z mladších treťohôr, inde staršie a stredné druhohorné tuhárske vápence a granodiority. Zalesnené sú vyššie položené časti katastrálneho územia.

Obdobie Programu

Program odpadového hospodárstva obce Divín je vypracovaný na obdobie rokov 2016 - 2020. Východiskovým rokom programu je rok 2014 a cieľovým rok 2020.

Podľa § 10 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) obec, na území ktorej ročná produkcia komunálnych odpadov vrátane drobných stavebných odpadov presahuje 350 ton, alebo na ktorej počet obyvateľov prevyšuje 1 000 obyvateľov, je povinná vypracovať program odpadového hospodárstva obce. Program odpadového hospodárstva obce Divín na roky 2016 – 2020 (ďalej len „program obce“) je strategický dokument, ktorý určuje smerovanie odpadového hospodárstva na vytýčené obdobie.

2. CHARAKTERISTIKA AKTUÁLNEHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Pri nakladaní s komunálnym a drobným stavebným odpadom sa obec riadi základným právnym predpisom pre odpadové hospodárstvo – zákonom o odpadoch, vykonávacími vyhláškami k zákonu o odpadoch, Všeobecne záväzným nariadením obce o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce. Pri nakladaní s jednotlivými zložkami komunálneho odpadu sa uplatňuje hierarchia odpadového hospodárstva, pre ktorú je záväzné poradie týchto priorít:

- predchádzanie vzniku odpadu,
- príprava na opätovné použitie,
- recyklácia,
- iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie,
- zneškodňovanie.

Obec Divín vedie priebežnú evidenciu odpadov na evidenčných listoch odpadu v písomnej forme. Z tejto evidencie sa následne spracováva Ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním za jednotlivé kalendárne roky a taktiež zo štatistických ohlásení za jednotlivé roky.

Činnosti nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi pre spracovanie programu obce boli zaradené nasledovne:

1. Zhodnocovanie materiálové:	R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11
2. Zhodnocovanie energetické:	R1
3. Zhodnocovanie iné:	R12, R13
4. Skládkovanie:	D1
5. Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia:	D10
6. Zneškodňovanie iné:	D2 - D9, D11 - D15
7. Iný spôsob nakladania:	DO*, Z**

Odpady, ktoré vznikajú na území obce sú zaradené podľa druhov určených v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov.

Medzi činnosti zhodnocovania patria:

- R1 Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom
- R2 Spätne získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel
- R3 Recyklácia alebo spätne získavanie organických látok, ktoré sa nepoužívajú ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov)
- R4 Recyklácia alebo spätne získavanie kovov a kovových zlúčenín
- R5 Recyklácia alebo spätne získavanie iných anorganických materiálov
- R6 Regenerácia kyselín a zásad
- R7 Spätne získavanie komponentov používaných pri odstraňovaní znečistenia
- R8 Spätne získavanie komponentov z katalyzátorov.
- R9 Prečisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie
- R10 Úprava pôdy na účel dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo na zlepšenie životného prostredia
- R11 Využitie odpadov vzniknutých pri činnostiach R1 až R10
- R12 Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11
- R13 Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)

Zneškodnenie odpadov

- D1 Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov).
- D2 Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde).
- D3 Hĺbková injekcia (napr. inekcia čerpaných odpadov do vrtov, soľných baní alebo prirodzených úložísk atď.).

D4 Ukladanie do povrchových nádrží (napr. umiestnenie kvapalných alebo kalových odpadov do jám, odkalísk atď.).

D5 Špeciálne vybudované skládky odpadov (napr. umiestnenie do samostatných buniek s povrchovou úpravou stien, ktoré sú zakryté a izolované jedna od druhej a od životného prostredia).

D6 Vypúšťanie a vhadzovanie do vodného recipienta okrem morí a oceánov.

D7 Vypúšťanie a vhadzovanie do morí a oceánov vrátane uloženia na morské dno.

D8 Biologická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12.

D9 Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z činností D1 až D12 (napr. odparovanie, sušenie, kalcinácia).

D10 Spaľovanie na pevnine.

D11 Spaľovanie na mori. (*)

D12 Trvalé uloženie (napr. umiestnenie kontajnerov v baniach).

D13 Zmiešavanie alebo miešanie pred použitím niektorej z činností D1 až D12. (**)

D14 Uloženie do ďalších obalov pred použitím niektorej z činností D1 až D13.

D15 Skladovanie pred použitím niektorej z činností D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku). (***)

Iné nakladanie s odpadom: Z Zhromažďovanie odpadov, DO Odovzdanie odpadu na využitie v domácnosti, PO Príprava na opätovné použitie, V Zber odpadov, TÚ Využitie odpadu na úpravu terénu, OO Prijatie/Odovzdanie obchodníkovi, OS Prijatie/Odovzdanie sprostredkovateľovi, SVZ Dočasné uloženie výkopovej zeminy, PS Dočasné uloženie odpadu v prekládkovej stanici komunálneho odpadu.

2.1 Vznik a nakladanie s komunálnym odpadom v rokoch 2014 - 2016

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činností právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa; za odpady z domácností sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chat, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk. Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce a ďalšej zelene na pozemkoch fyzických osôb.

Komunálne odpady vrátane oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu sa podľa Katalógu odpadov zaraďuje do skupiny 20. Zložka komunálnych odpadov je ich časť, ktorú možno mechanicky oddeliť a zaradiť ako samostatný druh odpadu. Zložka komunálneho odpadu sa považuje za vytriedenú, ak neobsahuje iné zložky komunálneho odpadu alebo iné nečistoty, ktoré možno zaradiť ako samostatné druhy odpadov. Samostatnými zložkami – druhmi komunálneho odpadu sú napr. sklo, papier, plasty, kovy, šatstvo, jedlé oleje a tuky. Zmyslom triedeného zberu odpadu je zabezpečiť zhodnotenie vytriedených zložiek komunálneho odpadu, preto je veľmi dôležitá úroveň čistoty vytriedenej zložky.

Za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce, a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, zodpovedá obec.

Obec upravila príslušné všeobecne záväzné nariadenie upravujúce podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi, drobnými stavebnými odpadmi a elektroodpadmi z domácností v súlade so zákonom o odpadoch, v ktorom stanovila podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov, o spôsobe triedeného zberu jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, o spôsobe nakladania s drobnými stavebnými odpadmi, ako aj miesta určené na ukladanie týchto odpadov a na zneškodňovanie odpadov. Obec zabezpečuje zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov na základe zmluvného vzťahu prostredníctvom firiem, ktoré majú vlastné zariadenia na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov a sú držiteľmi potrebných rozhodnutí a registrácií, nevyhnutných pre ich činnosť nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.

Komunálny odpad zhromažďujú obyvatelia obce a malé prevádzky zberných odpadových nádobách 110 l, 120 l a 1100 l. Nákup zberných nádob si zabezpečujú občania a jednotlivé podnikateľské subjekty sami. Obec neprevádzkuje žiadne zariadenie na zhodnocovanie odpadov alebo zneškodňovanie odpadov, zároveň na území obce sa nenachádza takéto zariadenie. Zber, prepravu a zneškodnenie komunálnych odpadov na území

obce zabezpečuje obec na základe uzatvorenej zmluvy s oprávnenou spoločnosťou MEPOS Lučenec, s.r.o. Filákovská cesta, Lučenec. Zozbieraný zmesový komunálny odpad je zneškodňovaný na legálnom zariadení – skládke odpadu na odpad nie nebezpečný, ktoré prevádzkuje spoločnosť Brantner Lučenec, s.r.o. Opatová – Čurgov 439, Lučenec. Obec zabezpečuje zhodnocovanie odpadov zmluvne prostredníctvom firiem, ktoré majú vlastné zariadenia na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov.

V súčasnosti obec zabezpečuje odvoz zmesového komunálneho odpadu 2x mesačne na riadenú regionálnu skládku odpadov nie nebezpečných, nachádzajúcu sa v k. ú. Opatová, prostredníctvom firmy MEPOS Lučenec, s.r.o..

V obci je zavedený triedený zber papiera, skla, železných kovov, textilu, šatstva a plastov, viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky (tetrapak), elektroodpadov z domácností. Obec na zhromažďovanie vytriedených zložiek komunálnych odpadov využíva zberné sáčky farebne rozlíšené na sklo, papier a lepenku, plasty, viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky. Triedený zber šatstva a textilu sa vykonáva prostredníctvom zbernej nádoby – kontajnera (Ján Botto, Dolná Mičiná 9, B. Bystrica). Vyseparované zložky komunálnych odpadov sú vyvážené z obce podľa kalendárového zberu, umiestneného na web stránke obce. Odpad z plastu, papiera, skla, tetrapakuje vyvážený spoločnosťou MEPOS Lučenec, s.r.o., ktorá prevádzkuje dotriedňovaciu linku zložiek komunálnych odpadov, ktoré následne prostredníctvom zmluvných partnerov zabezpečuje ich recykláciu a zhodnotenie oprávnenými organizáciami.

Pre biologicky rozložiteľný odpad – zelený odpad z kosenia trávy, orezu stromov a kríkov, listie, burina – je v obci zavedený systém domáceho (rodinné domy) a komunitného (bytové domy) kompostovania prostredníctvom kompostovacích zásobníkov (kompostérov) alebo svojpomocne vybudovaných kompostovísk, nakoľko obec nemá vybudovanú obecnú kompostáreň. Zároveň je v rámci jarného a jesenného upratovania obcou zabezpečovaný zber biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov rozmiestnených podľa potrieb a požiadaviek občanov v jednotlivých častiach obce.

Obec realizuje triedený zber biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej, súkromnej zelene a záhrad v súlade so Stratégiou znižovania ukladania BRKO na skládky odpadov a v súlade so Všeobecne záväzným nariadením obce.

Kovy

Občania môžu kovy a nekovy odovzdávať na vyhradenom priestore obecného úradu počas celého roka.

Papier a plasty občania obce triedia do igelitových vriec, ktoré obyvatelia uložia k zberným nádobám (KUKA) a sú vyvážené dvakrát mesačne podľa harmonogramu.

Drobnými stavebnými odpadmi sa rozumejú odpady zo stavebných úprav a udržiavacích prác vykonávaných fyzickou osobou, nepodnikateľom, napríklad tehly, keramika, sadrová stavebná hmota, sklo, drevo, kúsky betónu, kamene, výkopová zemina, na vykonanie ktorých sa nevyžaduje stavebné povolenie ani ohlasovacia povinnosť spravidla v množstve neprevyšujúcom 1m³/osobu a rok. Obec prostredníctvom firmy MEPOS, s.r.o. Lučenec zabezpečuje odvoz zvozovými vozidlami, resp. pristaví kontajner o objeme 5-7 m³ a DSO odvezie na skládku odpadov – minimálne 2 krát ročne.

Elektroodpady z domácností

Jedná sa o elektroodpad, ktorý pochádza z domácností fyzických osôb a z obchodných, priemyselných, inštitucionálnych a iných zdrojov, ktorý je svojím zložením a množstvom podobný tomu, ktorý pochádza z domácností fyzických osôb. Na území obce pre držiteľov elektroodpadu z domácností sa na zber elektroodpadov uplatňuje kalendárový zber elektroodpadov. Zber, prepravu a zhodnocovanie elektroodpadov z domácností zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu. Obec zabezpečuje pre držiteľov elektroodpadov z domácností odvoz elektroodpadov z domácností najmenej 2 x za rok, v mesiacoch apríl a október. Elektroodpad sa zbiera aj v rámci režimu spätného odberu.

Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad

Obec v súčasnosti nezabezpečuje vykonávanie triedeného zberu pre biologicky rozložiteľné kuchynské a reštauračné odpady z dôvodu, že to neumožňujú technické problémy vykonávania zberu ako aj z dôvodu, že je to pre mesto ekonomicky neúnosné, pretože náklady na nakladanie s komunálnymi odpadmi nemožno pokryť ani pri určení miestneho poplatku vo výške 50 % zo zákonom ustanovenej hornej hranice sadzby miestneho poplatku.

Použité batérie a akumulátor (katalógové číslo 20 01 33)

Držiteľ opotrebovaných batérií a akumulátorov je povinný odovzdať takýto odpad v rámci zberu objemných odpadov s obsahom škodlivých látok, ktorý sa uskutočňuje 2 krát do roka. Použité batérie môžu občania odovzdať počas celého roka aj do E-boxov nachádzajúcich sa na obecnom úrade a v predajni CBA.

Použité liečivá (20 01 31)

Nepoužité lieky po uplynutí expiračnej doby môžu fyzické osoby odovzdať vo verejnej lekární nachádzajúcej sa v obci. Nepoužité lieky je zakázané vhadzovať do zberných nádob na zmesový komunálny odpad.

Triedený zber jedlých olejov a tukov (katalógové číslo 20 01 25)

Zber v obci nie je zavedený.

Zber odpadu s obsahom škodlivín (nebezpečný odpad)

Jednorazové zbery oddelene vytriedených odpadov s obsahom škodlivín prebiehajú 2 x ročne vo vyhlásených termínoch.

Zoznam triedeného zberu KO s obsahom škodlivín:

20 01 13 rozpúšťadlá
20 01 14 kyseliny
20 01 15 zásady
20 01 19 pesticídy
20 01 21 žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť
20 01 23 vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky
20 01 25 jedlé oleje a tuky
20 01 26 oleje a tuky a iné ako uvedené v 20 01 25
20 01 27 farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky
20 01 33 batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02 alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie
20 01 35 Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné látky
20 01 36 Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35

Tabuľka č. 2: Zhodnotenie komunálnych odpadov vo východiskovom roku – rok 2014

Kat. číslo	Názov	Kat.	Materiálovo	Energeticky	Iné R	%
20 01 01	Papier a lepenka	O	2,16			8,3
20 01 02	Sklo	O	11,64			44,5
20 01 10	Šatstvo	O			0,7	2,7
20 01 11	Textílie	O			1,5	5,7
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce chl. uhľovodíky	N	0,57			2,3
20 01 35	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	N	0,7			2,7
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	O	1,5			5,7
20 01 39	Plasty	O	5,85			22,4
20 01 40	Kovy	O	1,55			5,7

Spolu	<u>26,17</u>	100
--------------	---------------------	------------

Tabuľka č. 3: Zneškodnenie komunálnych odpadov vo východiskovom roku 2014

Kat. číslo	Názov	Kat.	Skládkovanie	Spaľovanie bezener.	Iné D	%
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	335,62			79,6
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc	O	10,46			2,5
20 03 07	Objemný odpad	O	75,2			17,9
Spolu			<u>421,28</u>			100

Tabuľka č.4 : Zhodnotenie komunálnych odpadov vo východiskovom roku – rok 2015

Kat. číslo	Názov	Kat.	Materiálovo	Energeticky	Iné R	%
20 01 01	Papier a lepenka	O	5,56			16,6
20 01 02	Sklo	O	18,4			54,8
20 01 10	Šatstvo	O			0,34	1,0
20 01 11	Textílie	O			0,2	0,6
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce chl. uhľovodíky	N	1,05			3,2
20 01 35	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	N	0,11			0,3
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	O	0,85			2,5
20 01 39	Plasty	O	6,15			18,3
20 01 40	Kovy	O	0,91			2,7
Spolu			<u>33,57</u>			100

Tabuľka č. 5 : Zneškodnenie komunálnych odpadov vo východiskovom roku 2015

Kat. číslo	Názov	Kat.	Skládkovanie	Spaľovanie bez ener.	Iné D	%
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	329,63			76,4
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc	O	15,57			3,6
20 03 07	Objemný odpad	O	86,26			20
Spolu			<u>431,46</u>			100

Tabuľka č. 6: Zhodnotenie komunálnych odpadov vo východiskovom roku – rok 2016

Kat. číslo	Názov	Kat.	Materiálovo	Energeticky	Iné R	%
20 01 01	Papier a lepenka	O	5,924			16,7
20 01 02	Sklo	O	15,97			45,0
20 01 10	Šatstvo	O			0,42	1,2
20 01 11	Textílie	O			0,22	0,6
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce chl. uhľovodíky	N	1,3			3,7
20 01 33	Batérie a akumulátory	N	0,05			0,2
20 01 35	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	N	0,86			2,4
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	O	1,01			2,8
20 01 39	Plasty	O	9,7			27,3
20 01 40	Kovy	O	0,03			0,1
Spolu			<u>35,484</u>			100

Tabuľka č. 7: Zneškodnenie komunálnych odpadov vo východiskovom roku 2016

Kat. číslo	Názov	Kat.	Skládkovanie	Spaľovanie bez ener.	Iné D	%
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	371,54			82,1
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc	O	18,31			4,0
20 03 07	Objemný odpad	O	62,68			13,9
Spolu			<u>452,53</u>			100

Z uvedených údajov vyplýva, že podiel triedeného zberu jednotlivých druhov komunálnych odpadov v obci rastie. Dôležitú úlohu zohralo najmä vytvorenie, financovanie a prevádzkovanie funkčného systému triedeného zberu odpadov prostredníctvom Organizácii zodpovednosti výrobcov. Jednou z povinností Organizácie zodpovednosti výrobcov je aj vykonávať propagačné a vzdelávacie aktivity so zameraním najmä na predchádzanie vzniku odpadu a triedenie jednotlivých zložiek komunálneho odpadu.

Najväčšie množstvo zmesového komunálneho odpadu vzniklo v roku 2016, ktoré predstavovalo nárast oproti roku 2014 až o 9,6 %. Komunálny odpad v roku 2015 klesol oproti roku 2014 o 1,8 %. Z dlhodobého hľadiska možno pozorovať mierny nárast vytriedených nebezpečných odpadov – elektroodpadov z domácností. Všetok zmesový komunálny odpad, ktorý vznikol v obci bol 100 % zneškodňovaný na skládke odpadu na odpad nie nebezpečný, nakoľko v okrese Lučenec a ani v Banskobystrickom kraji nie je prevádzkovaná žiadna spaľovňa odpadu.

2.2. Triedený zber komunálnych odpadov

Na území obce sa zabezpečuje triedenie a zber týchto zložiek komunálneho odpadu: papier, plasty, kov, sklo, viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky, elektroodpady z domácností. Na území obce pre držiteľov triedených zložiek komunálneho odpadu sa uplatňuje kalendárový zber triedených zložiek komunálneho odpadu. Zber a prepravu zabezpečuje obec a zhodnocovanie alebo zneškodňovanie nevytriedených zložiek komunálneho odpadu zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu – MEPOS Lučenec, s.r.o.. O dni zberu triedených zložiek komunálnych odpadov a o mieste pristavenia zberných nádob obec informuje držiteľov odpadu v obci obvyklým spôsobom a to miestnym rozhlasom, úradnými informačnými tabuľami alebo informáciou na web stránke obce.

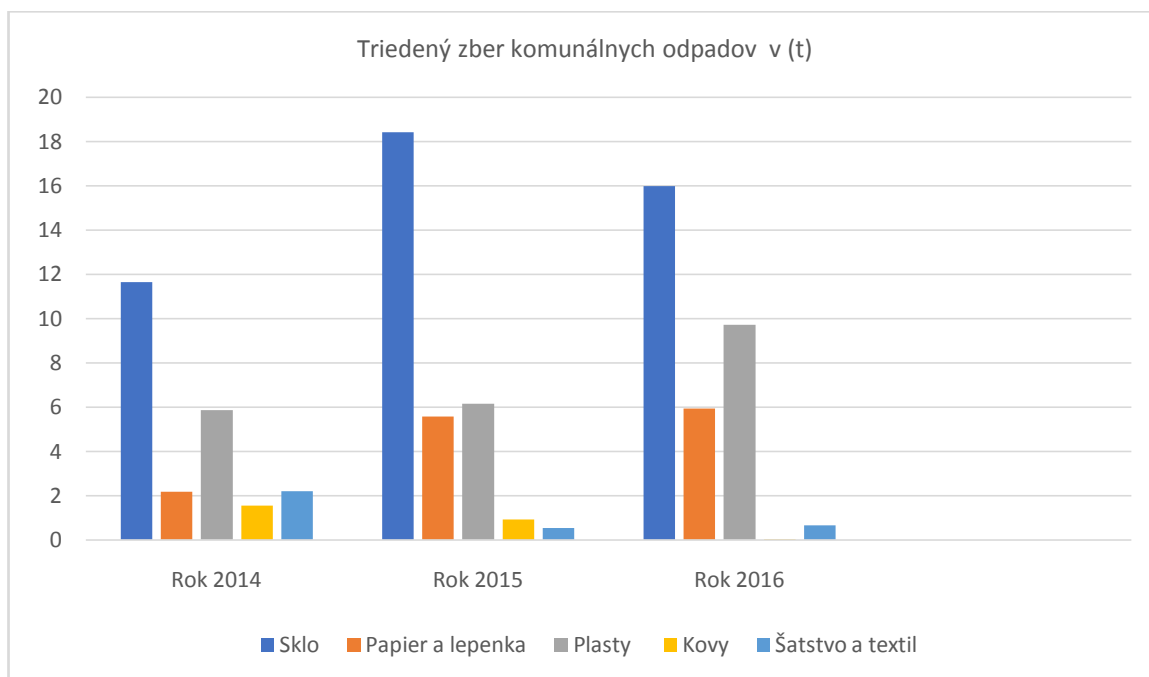
Obec neprevádzkuje zberný dvor ani obecnú kompostáreň.

Vybudovaním malej kompostárne by sa zvýšila možnosť pre obec zvýšiť kapacitu vytriedených zložiek komunálneho odpadu, a teda znížiť objem skládkovaného odpadu.

Vytriedené zložky komunálnych odpadov sú odovzdávané na zhodnotenie resp. zneškodnenie oprávneným organizáciám na základe uzatvorených zmlúv. Zhodnotenie jednotlivých druhov odpadov z obalov zabezpečuje Organizácia zodpovednosti výrobcov. Organizácia zodpovednosti výrobcov zabezpečuje a financuje systém triedeného zberu odpadov v obci.

V roku 2016 došlo k nárastu recyklovaných komunálnych odpadov o 9,314 ton, čo predstavuje zvýšenie o 26,3% oproti roku 2014. Recyklácia komunálnych odpadov sa na celkovom nakladaní s komunálnymi odpadmi podieľala v roku 2016 iba 7,3 %.

Graf č. 1 : Prehľad o vytriedených zložkách z KO v sledovanom období

Z grafu je zrejmé, že najvyššiu úroveň vytriedenia z komunálneho odpadu dosiahli v roku 2016 odpady zo skla, a to viac ako 45 %. Druhou najvytriedenejšou zložkou z komunálneho odpadu boli plasty, a to 27,3 %. Papier a lepenka dosiahli 16,7 %-tnú úroveň vytriedenia. Kovy sú špecifická komodita komunálnych odpadov, keďže ich prevažná časť je odovzdávaná fyzickými osobami priamo do zberní a výkupní, čím sa tieto údaje dostávajú mimo výkazníctva sledované ŠÚ SR. V komunálnom odpade tak zostávajú prevažne kovové obaly. Biologicky rozložiteľný komunálny odpad predstavuje najväčšiu zložku komunálnych odpadov a zároveň je svojím charakterom najviac sledovanou zložkou z pohľadu obmedzovania jeho skládkovania. Úroveň jeho vytriedenia nie je hodnotená, nakoľko v obci je zavedený systém domáceho a komunitného kompostovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.

V súčasnosti platí povinnosť pre obce zaviesť a zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky, sklo a biologicky rozložiteľné komunálne odpady okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne. Napriek tomu možno triedený zber komunálnych odpadov hodnotiť ako nedostatočný. Zmyslom triedeného zberu odpadu je zabezpečiť zhodnotenie vytriedených zložiek komunálneho odpadu, preto je veľmi dôležitá úroveň čistoty vytriedenej zložky.

V zmysle POH SR kapitola 2.1.2. *Komunálne odpady* na splnenie cieľa recyklácie sa úroveň triedeného zberu musí pohybovať minimálne na úrovni 150-170 kg vytriedených zložiek na obyvateľa, čo bude do roku 2020 veľmi náročné splniť. Zvýšenie miery triedeného zberu si bude vyžadovať zefektívnenie zberu všetkých vytriedených zložiek komunálnych odpadov, osobitne však biologicky rozložiteľných odpadov, kde je úroveň triedeného zberu na veľmi nízkej úrovni, napriek potenciálu a obsahu biologicky rozložiteľných odpadov v zmesovom komunálnom odpade.

2.3. Predpokladané množstvo vzniku komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov

Vznik komunálnych odpadov v obci Divín má stúpajúcu tendenciu, ale je dôležité poznamenať, že sa zároveň zvyšuje aj podiel vytriedených a následne recyklovaných jednotlivých zložiek komunálneho odpadu. Najväčší podiel zo vzniknutého odpadu na území obce má zmesový komunálny odpad, ktorý je zneškodňovaný skládkovaním. Do roku 2020 sa predpokladá ďalší nárast vzniknutého komunálneho odpadu. Narastá aj množstvo vyprodukovaného nebezpečného odpadu, z ktorého má najväčší podiel odpad 20 01 35 – Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 23.

V roku 2014 vyprodukoval každý obyvateľ Banskobystrického kraja 283 kg komunálneho odpadu. Produkcia komunálnych odpadov je priamo závislá od ekonomickej výkonnosti regiónu. V produkcii komunálnych odpadov okres Lučenec vyprodukoval v priemere 338 kg/obyvateľa. V obci Divín vo východiskovom roku programu vzniklo 215 kg komunálnych odpadov na obyvateľa.

Predpokladaný vznik odpadov vo východiskovom roku programu a v cieľovom roku programu pre jednotlivé prúdy odpadov na území obce je uvedený v tabuľke č. 8. Údaje pre východiskový rok programu, ktorým je rok 2014 sa uvádzajú v tonách a percentuálnom podiele z celkového výskytu odpadov na území obce. Údaje pre cieľový rok programu (rok 2020) sú uvedené v tonách a v percentuálnom podiele z celkového výskytu odpadov a sú vypočítané na základe odborného odhadu.

Tabuľka č. 8: Vznik odpadov vo východiskovom roku a cieľovom roku 2020

Odpady	Množstvo odpadov vzn. v roku 2014 (t)	Podiel jednotlivých prúdov odpadov z celkového vzniku v roku 2014 (%)	Prognóza vzniku odpadov (t)	Prognóza vzniku odpadov (%)
Komunálne odpady	447,45	100	620,0	100
BRO komunálne	-	-	90	15
Papier a lepenka	2,16	8,3	7,0	11
Sklo	11,64	44,5	20,0	3
Plasty	5,85	22,4	15,0	2
Kovy	1,55	5,7	12,0	2
Odpady z obalov	-	-	36,0	6
Drobné stavebné odpady	-	-	150,0	24
Elektroodpad z domácností	2,77	10,7	12,0	2
VKM na báze lepenky	-	-	9,0	2

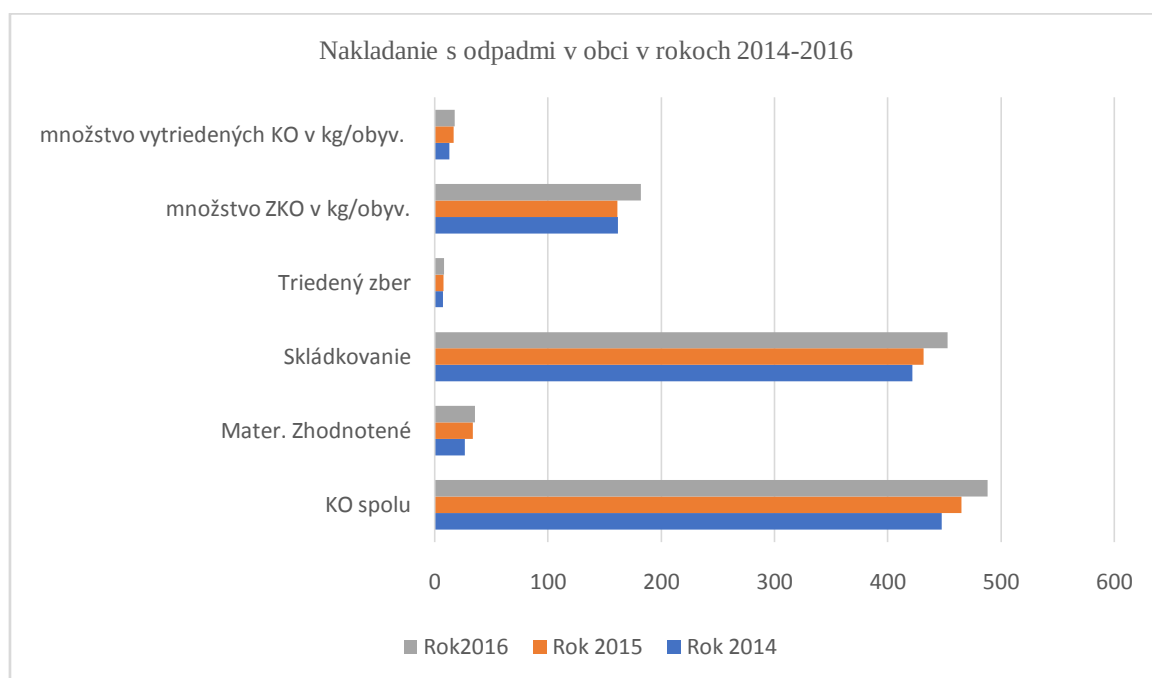
V obci je zavedený jednotný systém nakladania s odpadmi, ktorého pravidlá sa riadia podľa schváleného všeobecne záväzného nariadenia obce o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi. Do systému nakladania s odpadmi je v obci zapojených 90 % domácností. Vznik a nakladanie s komunálnym odpadom v obci v rokoch 2014 - 2016 ukazuje nasledujúca tabuľka č.9.

Tab. č. 9 : Ukazovatele nakladania s odpadmi v obci v rokoch 2014– 2016

Ukazovateľ	2014	2015	2016
------------	------	------	------

Počet obyvateľov v obci	2076	2047	2044
Komunálny odpad (KO) spolu v t (skupina 20)	447,45	465,0	488,0
Materiálovo zhodnotených z celkového množ. v t	26,17	33,57	35,484
Skládkovaný z celkového množstva v t	421,28	431,46	452,53
Podiel vyseparovaných zložiek odpadu na KO v %	7,12	7,7	7,84
Celkové množstvo odpadu v kg/obyvateľa	215,55	227,1	238,7
Množstvo ZKO v kg/obyvateľa	161,6	161,0	181,7
Množstvo vyseparovaného odpadu v kg/obyvateľa	12,6	16,4	17,4
Priemerné náklady v EUR za 1 t odpadu	18,51	17,80	19,17

Graf č. 2: Prehľad nakladania s komunálnymi odpadmi v obci v sledovanom období

Z uvedeného grafu vyplýva, že dochádzalo k postupnému nárastu v produkcii komunálnych odpadov s primeraným rastom podielu oddelene zbieraných zložiek komunálnych odpadov, ktoré je na nedostatočnej úrovni. Podiel vytriedených zložiek predstavovalo v roku 2017 len 7,12 % z celkovej produkcie všetkých komunálnych odpadov v obci a v roku 2016 to bolo len mierne zvýšenie na 7,84 % z celkovej produkcie komunálnych odpadov. Zároveň bol zaznamenaný aj 5 % nárast v produkcii celkového množstva odpadu v kg/obyvateľa v roku 2016 v množstve 23,15 kg/obyvateľa oproti roku 2014.

2.4 Zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

Tab. č. 10: Nakladanie s komunálnym odpadom v rokoch 2014 - 2016

Rok	2014	2015	2016
Komunálny odpad spolu v (t)	447,45	465,0	488,0
Zhodnotený v (t)	26,17	33,57	35,484
Zneškodnený skládkovaním v (t)	421,28	431,46	452,53
Zneškodnený spaľovaním v (t)	-	-	-
Iný spôsob nakladania s odpadom	2,2	0,54	0,64

Na základe údajov z tab. č. 10 je zrejmé, že najvyužívanejším spôsobom zneškodňovania odpadov v obci Divín je skládkovanie komunálneho odpadu. V rámci územia okresu Lučenec ako celého Banskobystrického kraja nie je prevádzkovaná žiadna spaľovňa odpadu. Z uvedeného dôvodu všetok zmesový komunálny odpad je zneškodňovaný skládkovaním na skládke odpadu nie nebezpečný v Lučenci, časť Opatová, ktorej prevádzkovateľ je Brantner Lučenec s.r.o. a skládke nachádzajúcej sa v okrese Poltár, obci Zelené, ktoré prevádzkuje Združenie obcí pre likvidáciu odpadu Poltár. Len malá časť odpadu je ďalej využitá – ide o separované zložky odpadu ako je papier, sklo, kov, plasty, BRKO, elektroodpad, textilie, obuv a šatstvo, ale jeho množstvo každým rokom narastá. Prispieva k tomu aj osвета obce v oblasti informovania občanov o nakladaní s odpadmi a ich triedením.

3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO OBDOBIA

Obec Divín nemala v predchádzajúcom období rokov 2011-2015 vypracovaný program odpadového hospodárstva obce. Východiskovým obdobím programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na obdobie rokov 2016-2020 je rok 2014, z uvedeného dôvodu sa za východiskový rok programu obce považuje rok 2014. Okresný úrad Banská Bystrica vyhláškou č. 1 /2014 z 10. januára 2014 vyhlásila záväznú časť Programu odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2011-2015, zverejnená vo Vestníku vlády SR, čiastka č. 1/2014.

Ciele odpadového hospodárstva pre obdobie rokov 2011 – 2015 a vyhodnotenie ich plnenia:

- 1. Cieľ: Zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo najmenej na 35% hmotnosti vzniknutých odpadov do roku 2015**

Plnenie: Nesplnené – 7,12%, napriek zavedenému a prosperujúcemu triedenému zberu zložiek komunálnych odpadov ako sú papier, plasty, kovy, sklo, elektroodpady z domácnosti, textil a šatstvo.

- 2. Cieľ: Znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (BRKO) na 50 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995**

Plnenie: Čiastočne splnené - v obci sa nepodarilo vybudovať malú kompostáreň, v obci je realizované len domáce a komunitné kompostovanie obyvateľmi obce prostredníctvom kompostovacích zásobníkov alebo svojpomocne realizovaných kompostovísk. Do kompostovania je zapojených cca 60 % domácností.

3. Cieľ: Znížiť do roku 2015 množstvo skládkovaných BRKO na 45% celkového množstva (hmotnosti) BRKO vzniknutých v roku 1995

Plnenie: Cieľ nie je možné vyhodnotiť na hodnoty z roku 1995, nakoľko sa nezachovali. Podiel BRO na celkovej produkcii komunálnych odpadov v obci nie je možné reálne vyhodnotiť, nakoľko v obci je zavedené len domáce a komunitné kompostovanie v kompostovacích zásobníkoch a údaje nie sú k dispozícii.

4. Cieľ: Čiastočné zníženie množstva KO v niektorých druhoch odpadov

Plnenie: Nesplnené, nakoľko celkové množstvo odpadu v kg na obyvateľa stúpa (238,7 kg/obyvateľa v roku 2016).

5. Cieľ: Zvýšiť podiel triedeného zberu komunálnych odpadov a následné zhodnotenie vyseparovaných položiek

Plnenie: Nesplnené, nakoľko podiel vyseparovaného odpadu každým rokom stúpa ale v neuspokojivom % podiele z celkovej produkcie komunálnych odpadov v obci.

4. ZÁVAZNÁ ČASŤ PROGRAMU

4.1 Ciele a cieľové smerovanie v nakladaní s komunálnym odpadom

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR do roku 2020 je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Pre dosiahnutie stanovených cieľov bude nevyhnutné zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie záväznej hierarchie odpadového hospodárstva za účelom zvýšenia recyklácie odpadov predovšetkým pre oblasť komunálnych odpadov a stavebných odpadov a odpadov z demolácií v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o odpade. Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR zostáva pre obdobie rokov 2016 až 2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady.

Pre komunálne odpady sú stanovené ciele v zmysle požiadaviek Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „rámcová smernica o odpade“). V zmysle článku 11 ods. 2 písm. a) rámcovej smernice o odpade zvýšiť do roku 2020 prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti.

Ciele programu Banskobystrického kraja na obdobie do roku 2020

Pre splnenie cieľa 50 %-nej recyklácie komunálnych odpadov je nevyhnutné zásadné zvýšenie úrovne triedeného zberu recyklovateľných zložiek komunálnych odpadov, predovšetkým papiera a lepenky, skla, plastov, kovov a biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Z dôvodu, že vytriedené zložky komunálnych odpadov nie sú 100%-ne recyklovateľné, čo súvisí s kvalitou surovín pre recyklačný proces, musia byť ciele pre mieru triedeného zberu komunálnych odpadov vyššie ako samotný cieľ recyklácie.

Ciele pre triedený zber komunálnych odpadov sú stanovené v tabuľke č. 1. Vzhľadom na nízku dynamiku triedeného zberu v uplynulom období je potrebné sledovať mieru triedeného zberu každý rok a v prípade negatívneho vývoja prijať okamžité razantnejšie opatrenia na jeho podporu.

Tabuľka č. 11: Ciele pre triedený zber komunálnych odpadov

Roky	2016	2017	2018	2019	2020
Miera triedeného zberu	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %

Ciele pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady

Na základe požiadaviek Smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov platí pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady cieľ do roku 2020 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35 % z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995.

Ciele pre papier a lepenku

Do roku 2020 je cieľ materiálového zhodnocovania odpadov z papiera a lepenky stanovený na 70 % vzhľadom na skutočnosť, že zberový papier je jednou z najvýznamnejších druhotných surovín na Slovensku. Zároveň je potrebné pri tejto komodite pokračovať v trende znižovania skládkovania, keďže papier a lepenka spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných odpadov a musia byť odklonené od skládok odpadov.

Ciele pre sklo

Zvýšenie recyklácie odpadov zo skla je vzhľadom na vysoký podiel odpadového skla z triedeného zberu komunálnych odpadov veľmi dôležitým cieľom pre dosiahnutie cieľa recyklácie v zmysle požiadavky rámcovej smernice o odpade. Skládkovanie odpadového skla je do roku 2020 potrebné znížiť na úroveň 10 %.

Do roku 2020 je cieľ pre plastové odpady dosiahnuť 55 % materiálového zhodnotenia a zníženie skládkovania plastových odpadov na 5 %. V Slovenskej republike sú vybudované dostatočné spracovateľské kapacity, ktoré umožňujú dosiahnutie stanoveného cieľa. Podľa odborných odhadov sú v Slovenskej republike ročné recyklačné kapacity na všetky druhy plastových odpadov minimálne na úrovni 150 tis. ton.

Odpady zo železných a neželezných kovov dosahujú dlhodobo vysokú mieru zhodnotenia a recyklácie. Do roku 2020 je stanovený cieľ ich materiálového zhodnocovania na úroveň 90 % s nulovým energetickým zhodnocovaním a postupným znižovaním skládkovania na úroveň maximálne 1 %. Vzhľadom na existujúce spracovateľské kapacity ako aj na hustú sieť zberní a výkupní odpadov, ktoré sa zameriavajú predovšetkým na odpady zo železných a neželezných kovov, bude dosiahnutie cieľov materiálového zhodnocovania závisieť predovšetkým na správnom uplatňovaní stavu konca odpadu.

Cieľom pre stavebné a demolačné odpady je zvýšiť do roku 2020 prípravu na opätovné použitie, recykláciu a ostatnú konverziu materiálu vrátane zasypávacích prác použitím odpadu z bezpečných konštrukcií a sutí z demolácií ako náhrady za iné materiály, bez využívania prirodzene sa vyskytujúceho materiálu definovaného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov, najmenej na 70 % podľa hmotnosti.

Cieľ pre odpady z obalov je celková miera zhodnocovania najmenej vo výške 60 % hmotnosti odpadov z obalov a celková miera recyklácie najmenej vo výške 55 %.

Ciele programu obce pre nakladanie s komunálnymi odpadmi do roku 2020

Hlavným cieľom obce je vytvoriť efektívny systém zberu komunálnych odpadov v obci, ktorý zabezpečí ekologickejšie a ekonomickejšie spracovávanie a zhodnocovanie odpadov, na základe ktorého sa

poskytne občanom jednoduchšia a komfortnejšia možnosť odovzdať vytriedené zložky komunálnych odpadov a tým sa zníži objem skládkovaného odpadu.

1. Zníženie množstva vzniku komunálnych odpadov, osobitne na zníženie zmesového komunálneho odpadu

- znižovanie celkového množstva zmesového komunálneho odpadu, nakoľko sa kladie väčší dôraz na triedenie odpadov a ich zhodnocovanie a aj kvôli tomu, že sa kladie dôraz na predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných odpadov.

2. Zvýšenie podielu triedeného zberu

- zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti takéhoto odpadu vzniknutého v predchádzajúcom kalendárnom roku,
- zvýšiť podiel triedeného zberu biologicky rozložiteľných odpadov
- zvýšiť podiel triedeného zberu stavebných odpadov na úroveň 70 % podľa hmotnosti

3. Znižovanie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov

- znížiť množstvo skládkovaného biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu do konca roku 2020 na 35 % z celkového množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu vzniknutého v roku 1995,
- zákaz skládkovania akéhokoľvek biologicky rozložiteľného odpadu – vrátane papiera, či lepenky.

4. Zvýšiť zhodnotenie komunálneho odpadu,

- zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti takéhoto odpadu vzniknutého v predchádzajúcom kalendárnom roku.

4.2. Opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov

Opatrenia programu obce do roku 2020 vo vzťahu k cieľom programu obce vyžadujú predovšetkým aktualizáciu všeobecne záväzného nariadenia obce o nakladaní s odpadmi v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov:

1. Zníženie množstva vzniku komunálnych odpadov, osobitne na zníženie zmesového komunálneho odpadu

Opatrenie 1: Čiastočné zníženie množstva zmesového komunálneho odpadu bude docielené zvýšeným triedeným zberom odpadov ako je papier, plast, sklo a kovy a najmä zvýšeným triedením biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

2. Zvýšenie podielu triedeného zberu

Opatrenie 2: Úzka spolupráca s organizáciami zodpovednosti výrobcov, ktoré zabezpečujú financovanie triedeného zberu obalov, neobalových výrobkov, ďalej sú to elektroodpady, batérií a akumulátorov, či pneumatík.

Opatrenie 3: Zvyšovanie počtu zberných nádob, resp. frekvencie vývozov odpadov, spadajúcich pod rozšírenú zodpovednosť výrobcov.

Opatrenie 4: Zber biologicky rozložiteľných odpadov od každej individuálnej a komplexnej bytovej výstavby formou kompostovacieho zásobníka, resp. zberom cez zberné nádoby.

Opatrenie 5: Zber biologicky rozložiteľných odpadov v malejkompostárni.

Opatrenie 6: Zber drobných stavebných odpadov a ich odovzdávanie na recykláciu.

3. Znižovanie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov

Opatrenie 7: Pokračovať v zavádzaní kompostovania biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu v kompostovacích zásobníkoch, resp. zberom cez zberné nádoby od individuálnej bytovej výstavby a komplexnej bytovej výstavby.

Opatrenie 8: Zavedenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov prostredníctvom malejkompostárne. Vytvoriť systém následného využívania spracovaného kompostu pre obyvateľov obce.

Opatrenie 9: Každý vyzbieraný biologicky rozložiteľný odpad v obci, musí byť poskytnutý na zhodnotenie, nie na zneškodnenie skládkovaním – vrátane papiera, či lepenky. Zaviesť systém sústavnej výchovy občanov k vytriedňovaniu BRO z komunálnych odpadov, zdôrazňovať význam spôsobu nakladania s BRO.

4. Zvýšenie materiálového zhodnotenia komunálneho odpadu

Opatrenie 10: Zvýšenie podielu zhodnotenia pre komunálne odpady, vzhľadom na rozšírenú zodpovednosť výrobcov bezplatný systém zberu.

Opatrenie 11: Zvýšenie podielu zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov, vzhľadom na zber tohto odpadu od individuálnej bytovej výstavby a komplexnej bytovej výstavby, ako aj zberom tohto odpadu v malejkompostárni. Zvyšovanie osvetu a propagácie v oblasti triedeného zberu komunálnych odpadov u všetkých skupín obyvateľstva a podnikateľských subjektov.

Opatrenie 12: Zvýšenie podielu zhodnocovania stavebných odpadov, vzhľadom na ich zber a odovzdávanie do zariadení na zhodnocovanie odpadov, najmenej na 70 % podľa hmotnosti.

Opatrenie 13: Vykonávanie pravidelnej kontroly spôsobu triedenia odpadov, zisťovanie efektivity triedenia zložiek komunálnych odpadov.

4.3 Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľstva o triedenom zbere a o význame značiek na obale

Pôvodcom komunálnych odpadov sú v obci obyvatelia obce, chatári a jednotlivé podnikateľské subjekty. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby sa obec vo väčšej miere venovala informovanosti o nutnosti:

- kompostovania biologicky rozložiteľného odpadu – založením si jednoduchého kompostoviska.

Opatrenie:

Vytvorenie a zaslanie letáku obyvateľom obce, ako si zhotoviť jednoduché kompostoviská v záhrade rodinného domu vrátane spôsobu a vhodnosti materiálu určeného na kompostovanie. Možnosť zakúpenia kompostovacieho zásobníka rôzneho objemu prostredníctvom obce za finančnú úhradu.

- kvalitatívnejšieho triedenia zložiek komunálneho odpadu, ktoré obec už triedi.

Opatrenie:

Beseda s obyvateľmi obce ako aj so žiakmi škôl, ktorý odpad sa v obci triedi a ako.

- triedenia obalov

Opatrenie:

Vytvorenie a zaslanie letáku obyvateľom obce a podnikateľským subjektom, ktoré obaly je možné zhodnotiť a o význame značiek uvedených na obaloch. Alternatívnym riešením je aj informácia zverejnená v obecných novinách „DIVÍNČAN – zvesti spod divínskeho hradu“ a internetovej stránke obce www.divin.sk.

- triedenia biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu v podnikateľských prevádzkach reštauračného typu.

Opatrenie:

Obec listom upozorní na túto povinnosť všetky prevádzky reštauračného typu v obci.

Informácia k obalom

Každý obal je vyrobený z nejakého materiálu a môže byť nejasné, z čoho je ten-ktorý obal vyrobený. Preto sú na obaloch rôzne značky, ktoré nás informujú, čo máme s konkrétnym obalom po použití spraviť. Šípky s číslom alebo skratkou nás informujú o materiáli, z ktorého je obal vyrobený. Grafické značky na označovanie materiálového zloženia obalov sú uvedené v prílohe č. 14 vyhlášky MŽP SR č. 373/2015 Z.z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov.

Najčastejšie používané značky a význam značiek na obaloch: príloha č. 1 programu obce „Grafické značky na označovanie obalov“

5. SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU

5.1. Informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie jednotlivých druhov komunálnych odpadov a aké typy spracovateľských zariadení pre komunálny odpad je vhodné vybudovať

V odpadovom hospodárstve je potrebné naďalej uplatňovať princípy blízkosti, sebestačnosti a pri vybraných prúdoch odpadov aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov pre nové prúdy odpadov, okrem všeobecne zavedeného princípu „znečisťovateľ platí“. Pri budovaní infraštruktúry odpadového hospodárstva je potrebné uplatňovať požiadavku najlepších dostupných techník (BAT) alebo najlepších environmentálnych postupov (BEP). Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR zostáva pre obdobie rokov 2016 až 2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady.

V Banskobystrickom kraji nie je prevádzkované žiadne zariadenie na zhodnocovanie odpadov z textilu, obalov zo skla. Z uvedeného dôvodu zber týchto zložiek komunálnych odpadov je zabezpečovaná oprávnenými osobami na vykonávanie mobilného zberu (registrácia) alebo prostredníctvom zariadení na zber odpadov – zberne.

Tabuľka č. 12: Prehľad dostupných zariadení na spracovanie odpadov nachádzajúcich sa v okrese Lučenec/SR

Prúd odpadov	Kat. číslo odpadu	Oprávnená organizácia
Papier a lepenka	20 01 01	ŽP EKO QELET, a.s. Martin, zberňa Lučenec Zberné suroviny Žilina, a.s. Zberňa Lučenec, Lovinobaňa SCRAPMET Slovakia, s.r.o. B. Bystrica, zberňa Lučenec

Obaly, kompozitné obaly	20 01 03, 20 01 05	Podobne ako v predchádzajúcom prípade
Elektroodpad z domácností	20 01 35, 20 01 36	METAL Servis, s.r.o. B. Bystrica, mobilný zber
Šatstvo, textil	20 01 10, 20 01 11	Ján Botto, Dolná Mičiná, B. Bystrica, mobilný zber – registrovaná osoba
Sklo	20 01 02	Vetropack Nemšová, s.r.o., mobilný zber Ján Botto Dolná Mičiná
Kovy a nekovy	20 01 40	Podobne ako v prípade papiera a lepenky
BRO	20 02 01	SPOOL, a.s. Lučenec, regionálna kompostáreň
Zmesový komunálny odpad	20 03 01	Brantner Lučenec, s.r.o.

Obec nemá zariadenia na zhodnocovanie odpadu. Pre naplnenie cieľov Programu odpadového hospodárstva obce Divín v rokoch 2016 - 2020 je potrebné vybudovať alebo nakúpiť zariadenia na zhodnotenie odpadov alebo na iné nakladanie s odpadmi:

- benzínová kosačka alebo traktor s mulčovačom
- drvič drevených konárov
- malá kompostáreň s kapacitou do 100 ton

Názov zariadenia Mulčovač

Druh odpadu	Zelený odpad z verejných priestranstiev, záhrad, cintorínov
Termín realizácie	Rok 2019
Predpokladané investície	10 000,- Eur

Prostredníctvom kosačky s funkciou mulčovača dôjde k hospodárnemu nakladaniu s biologicky rozložiteľnými odpadmi pochádzajúcimi predovšetkým z údržby verejných priestranstiev obce, cintorínou. Služba môže byť poskytnutá aj obyvateľom obce. Uvedený zámer je v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2014-2018, zverejnenom MŽP SR.

Názov zariadenia Drvič drevených konárov

Druh odpadu	Drevené konáre z úpravy verejných priestranstiev, záhrad
Termín realizácie	Rok 2019
Predpokladané investície	10 000,- Eur

Drvič drevených konárov bude využitý na prípravu drevnej drte, ktorá bude využitá pri úprave verejných priestranstiev, čím sa zníži objem biologicky rozložiteľného odpadu.

Názov zariadenia Malá kompostáreň

Druh odpadu	Drevené konáre z úpravy verejných priestranstiev, záhrad,
Kat.č. odpadu	20 02 01, 20 01 38, 20 02 02, 20 03 02
Kapacita	do 100 ton
Termín realizácie	Rok 2020
Predpokladané investície	90 000,- Eur

Vybudovaním vlastnej malej kompostárne s kapacitou do 100 ton obec zníži objem komunálneho odpadu vyvázaného na skládku o objem biologicky rozložiteľného odpadu a ušetrí finančné prostriedky za tieto služby na poplatku vynaloženého na zber, prepravu a zneškodňovanie komunálnych odpadov v obci Divín.

5.2 Financovanie

Jediným príjmom na pokrytie nákladov na odpadové hospodárstvo v obci Divín boli v uplynulom období príjmy obce z poplatkov za odvoz odpadov stanovené na základe platného všeobecne záväzného nariadenia (VZN) obce. Podľa aktuálne platného VZN č. je poplatok pre zber nasledovne pre fyzické a právnické osoby určený nasledovne:

Poplatok za komunálne odpady na občana/rok:	14 eur
Poplatok za komunálne odpady pre chatára/rok:	14 eur
Poplatok za komunálne odpady pre právnické osoby:	62,10 eur

Finančné náklady na prevádzkovanie odpadového hospodárstva v obci sa bude neustále zvyšovať vplyvom zvyšovania poplatkov za skládovanie odpadov. Preto je potrebné zvýšiť mieru recyklácie odpadu. Odpadové hospodárstvo v meste je financované z poplatkov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad a formou financovania triedeného zberu v obciach organizáciou zodpovednosti výrobcov, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu.

Náklady mesta, ktoré sú hradené z miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad: - zber a nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom,

- zber a nakladanie s drobným stavebným odpadom
- zber a nakladanie s objemným odpadom
- zber a nakladanie s nebezpečným odpadom
- mzdové náklady
- náklady na nákup servis a údržbu strojov a zariadení
- likvidácia čiernych skládok
- ostatné náklady.

Náklady obce, ktoré znášajú výrobcovia vyhradených výrobkov, tretie osoby alebo organizácia zodpovednosti výrobcov:

- zabezpečenie a vykonávanie systému zberu odpadov triedených zložiek odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a VKM na báze lepenky
- udržiavanie a financovanie systému zberu a nakladania s triedenými zložkami odpadov
- zabezpečenie zberných nádob (kontajnery, vrecia) na triedený zber zložiek komunálnych odpadov
- papier, plasty, kovy, sklo, VKM na báze lepenky
- propagačné a vzdelávacie aktivity so zameraním na triedený zber odpadov v obci.

Prehľad príjmov a výdavkov na odpadové hospodárstvo v obci Divín v rokoch 2011 - 2015

Rok	Príjmy v Eur	Výdavky v Eur
2014	26 812,29	38 442,57

2015	26 093,26	36 453,80
2016	26 478,81	39 183,50

Obec v budúcom období predpokladá príjmy na odvoz a nakladanie s komunálnym odpadom z poplatkov od tvorcov odpadu - obyvatelia obce, fyzické a právnické osoby. Finančné prostriedky na vybudovanie malej kompostárne obec plánuje požiadať z Operačného programu Kvalita životného prostredia, resp. z Environmentálneho fondu, s príslušným spolufinancovaním obce.

5.3 Údaje o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi

Obec prostredníctvom informačnými kampaňmi - oslovením občanov a podnikateľských subjektov prostredníctvom letákov na triedenie jednotlivých zložiek komunálneho odpadu, besedou so žiakmi v Základnej škole zabezpečiť:

- zvýšený objem triedeného komunálneho odpadu, čím sa zníži objem odpadu odvezeného na skládku
- zníženie počtu čiernych skládok, čím sa zvýši ochrana životného prostredia a kvalita života obyvateľov v obci
- informačná kampaň na webovom sídle obce www.divin.sk: priebežne počas celého sledovaného obdobia
- plagáty a letáky o uvedenej problematike vyvesené na informačných tabuliach obce: 2 x ročne
- plagáty informujúce o potrebe rozvoja komunitného kompostovania: 2 x ročne
- relácie v obecnom rozhlasе spojené s informačnými letákmi: pri každej zásadnej zmene v systéme nakladania s komunálnym odpadom: podľa potreby
- články v obecných novinách „DIVÍNČAN – zvesti spod divínskeho hradu“: pravidelná rubrika venovaná triedeniu odpadov
- organizovanie hier s environmentálnym povedomím a vedomostnej súťaže pre žiakov: aspoň raz za dva roky

6. INÉ

6.1 Potvrdenie spracovateľa údajov

Program odpadového hospodárstva obce Divín na roky 2016 - 2020 spracovala:
Miriam Adamíková, Horné pole 670/1, Halič

Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu:

.....

starosta obce Divín
Mgr. Pavel Drugda

7. PRÍLOHOVÁ ČASŤ

7.1 Rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov

Obci bolo dňa schválené Všeobecne záväzné nariadenie č. .../.....o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Divín, s účinnosťou od

7.2 Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva

Neboli vykonané žiadne kontroly.